

Силабус курсу
ГЕОГРАФІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 106 Географія
Освітньо-професійна програма «Географія»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 4 рік, 7 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Дні занять: відповідно до розкладу навчальних занять
Консультації: відповідно до розкладу індивідуальних занять
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. п. н., доц. **Варакута Ольга Михайлівна**

Контактна інформація: ovarakuta59@gmail.com; [0352-43-61-54](tel:0352-43-61-54)

Опис дисципліни

Актуальність вивчення. Докорінні зміни економічної і суспільно-політичної систем України, необхідність її утвердження у міжнародному геополітичному, економічному, освітньому і культурному просторі, наміри щодо інтеграції у європейський освітній простір актуалізують вивчення географії вітчизняної освіти і науки відповідно до європейського та світового рівня, оскільки освіта і наука відтворює і нарощує інтелектуальний, духовний та економічний потенціал суспільства, є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету й конкурентоспроможності держави на міжнародній арені.

Мета курсу: ознайомити здобувачів вищої освіти із історичними аспектами розвитку освіти і науки у світовому просторі; науково-теоретичними й методичними основами суспільно-географічних досліджень територіальних науково-освітніх систем; теоретичними положеннями географії освіти та науки, закономірностями геопросторової організації освітнього та наукового процесів у світі, в окремих країнах, у тому числі в Україні; розкрити причинно-наслідкові реалії формування, розвитку та функціонування системи освітніх і наукових закладів України, компонентно-функціональну структуру освітнього і наукового комплексів України, динаміку їх розвитку, територіальну організацію та сучасний стан.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КУРСУ “ГЕОГРАФІЯ ОСВІТИ І НАУКИ ”		
1	Тема 1. Об’єкт, предмет, завдання та структура курсу “Географія освіти та науки”	<i>знати:</i> головні теоретичні положення географії науки та освіти, закономірності геопросторової організації наукового та освітнього процесів у світі, в окремих країнах, у т. ч. Україні.
2	Тема 2. Історичні аспекти розвитку освіти і науки у світовому просторі	
3	3. Географія освіти і науки в системі	

	суспільно-географічних наук	
4.	Тема 4. Науково-теоретичні й методичні основи суспільно-географічних досліджень територіальних науково-освітніх систем	<i>вміти:</i> користуватися різноманітними джерелами інформації з географії освіти і науки, аналізувати їх і формулювати висновки, здійснювати територіальний аналіз розвитку освіти і науки окремих країн та України, графічно відображати статистичну інформацію, створювати картосхеми.
Змістовний модуль 2. ГЕОГРАФІЯ ОСВІТИ І НАУКИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ		
5.	Тема 5. Причинно-наслідкові реалії формування розвитку та функціонування системи наукових і освітніх закладів України.	<i>знати:</i> чинники впливу на розвиток української освіти і науки та історичні передумови цього розвитку; компонентно-функціональну структуру освітнього і наукового національних комплексів України, їх територіальну організацію; загальнонаціональні та регіональні відмінності населення за рівнем здобуття середньої і вищої освіти; <i>вміти:</i> робити комплексну оцінку освітнього потенціалу населення України; визначати його регіональні відмінності, використовуючи різні методики; досліджувати систему освіти і науки свого регіону.
6.	Тема 6. Компонентно-функціональна структура національних наукового і освітнього комплексів України. Динаміка розвитку та сучасний стан.	
7.	Тема 7. Територіальна організація національних наукового і освітнього комплексів України	
8.	Тема 8. Комплексна оцінка освітнього потенціалу населення України	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК-6	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК-7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ФК-12	Здатність аналізувати склад і територіальну організацію суспільно-географічних комплексів на різних просторово-часових масштабах
Програмні результати навчання	
ПРН - 01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук
ПРН - 03	Пояснювати особливості організації географічного простору
ПРН - 04	Аналізувати географічний потенціал території
ПРН - 09.	Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах

Літературні джерела

Основна література

1. Стецький В.В. Географія науки і освіти. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 163с.
3. Мельниченко Т.Ю. Освітній комплекс України: сучасний стані напрямки удосконалення територіальної організації. – Київ, 2005. – 20с.

Додаткова література

1. Алаев Э.Б. Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь. – М.: Мысль, 1983. – 350 с.
2. Гуманітарна сфера: питання теорії і практики: Монографія / В.І. Куценко, Л.Г. Богуш, О.А. Комарова, Я.В. Остафійчук / За ред. В.І. Куценко. – К.: Науковий світ, 2002. – 456 с.
3. Дудник І.М. Територіальна організація послуг: Курс лекцій. – Полтава: ПІБ МНТУ, 2002. – 100 с.
4. Закон України «Про освіту» - Законодавство України - Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2145-19
5. Луцишин П.В., Клімонт Д., Луцишин Н.П. Територіальна організація суспільства (основи теорії): Навчальний посібник. – Луцьк: Ред.-вид. відділ “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. – 334 с.
6. Мельниченко Т.Ю. Україна в освітньому просторі Європи // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Проблеми європейської інтеграції і транскордонної співпраці. Вип. XXIX / НАН України. Ін-т регіональних досліджень. Редкол.: відп. ред. М. І. Долішній. – Львів – Луцьк, 2001. – С. 335–338.
7. Наука, освіта, суспільство: актуальні питання і перспективи розвитку : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 27–28 грудня 2016 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-учбовий центр прикладної інформатики НАН України. У 2-х частинах. – Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2016. – ч. 1. – 140 с.
8. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. посібн. – К.: Вища школа, 1996. – 231 с.
9. Савельєва Ю.М. Аналіз структури освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Admin/Downloads/inek_2013_3_18.pdf
10. Система освіти України, її структура // Педагогіка вищої школи. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-4033.html>
11. Топчієв О.Г. Терміни і поняття у економічній географії. – К: Рад. школа, 1982. – 180 с.
12. Хворостяна Н.В., Великжаніна М.В. Аналіз основних чинників, які забезпечують якість освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/ AF/econrig_2012_3_7.pdf](file:///C:/AF/econrig_2012_3_7.pdf)
13. Шаблій О. І. Суспільна географія / О. І. Шаблій. – У трьох книгах. – Кн. 3. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – С. 192–201.
14. Шоробура І. М. Становлення шкільної географічної освіти в Україні / І. М. Шоробура // Педагогічний альманах. - 2017.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки лабораторних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1: усне опитування, тести, практичні завдання для самостійної роботи	25
Змістовий модуль 2: усне опитування, тести, практичні завдання для самостійної роботи	35
ПДЗ (міні-проекти щодо географії освіти і науки свого регіону з метою перевірки сформованості передбачуваних курсом компетентностей)	40

До Силабусу також підготовлені матеріали навчально-методичного комплексу:

1. Навчальний контент (курс лекцій).
2. Тематика та зміст практичних занять.
3. Завдання для залікового контрольні.